

THE GILLETTE COMPETITION

Ferdinando Frega — Nando the Scribe

BANDWANI BA GILLETTE

THE COMPANY · 05

Ka vena ntalulu ya kimvuka yisamunanga dio kikilu ko, kadi nwani i mbala zawonso kaka nsadi wa bima uzolanga baka kisika mu zandu, kakondwa mafu ma kimvuka ye kisalu kiambote, utunganga ngangu andi kaka mu nzala ya bima — ye nzengolo andi ke yisimbanga ko mfunu za kiau za nsumbi.

Mu bilukutakanu bia Gillette mu mvu mia '80, diambu dia ntete dina konso nkanda wa nteka wasonganga diakala ndambu ya zandu, kuna nsangu za nsadilu zasonamanga mu “sell-out” — mu ntendula, kina kiatekwa kikilu ye kiawanwa kwa basadidi, kiatalwanga kwa kimvuka kia ntete kia ntombulu kia Amerika kina babokilanga NIELSEN — kansi kavena muntu wazaya ko mu nkia nzo za nkita za ntalulu mu Italia nsangu zazi zatungwanga.

Yakala Biblia ya nsangu: kavena kima kiankaka kilenda songa nimeru ya kiau kuluta.

Mu kati muakala nimeru za nsadilu mu konso mpila ya kima, ndambu ya zandu mu bwingi, ntete yakabwa mu zunga 4 za Italia za kiau — NORDI-WESTE, NORDI-ESTE, KATI, SUDI-BISANGA — ye kuna nima, mu kuzaya kiambote nki kiasalamanga, kisika kia mfumu kia Gillette Europe ku London kialomba mpe nsangu za zunga zafioti, mu mona mu nsungi kuna nteka yasimbanga bisika bina ke bivingilwa ko ye ekuma nki nsadilu yalandanga kuyela.

Ntalulu ya kimvuka ke yawana ko bisika bia lembama, bonso mu nzo zankaka za minganga ya biologie, kuna bisadilu ntangu zayingi ke bitesanga kaka nimeru ko, kansi mpe mambu mana ke

mamonikanga ko — mpila ya kima kina Ngudi Gillette kaka yazaya sala mu zandu.

Ntangu zayingi batubokilanga “bantu ba mbele”, ntwadisi wa zandu ye 92% ya ndambu ya zandu — ya kuna mu bima bia kuzenga ndevu kaka — kuna bantu ba ntima ambi batubanga ye ngolo vo twakala kaka batambudi ba komande, ke bateki ko, bonso Dibundu dia Katolika ditambulanga kwa basadisi bandi mu kabu kia luzolo.

Mu kati kia nsangu za mbele, kima kimosi kiamonikanga mu mpila yambi: BIC mu bima bia kuzenga bia kulosa, kuna nimero andi za mbele mosi zamsonganga bonso ntwadisi wa zandu, ye beto twasiala kaka wa zole mu zandu diodio.

Vava bauvula ekuma nki tufwete yambula kisika kia zole, bamfumu bavutula vo ke diakala zandu dia mfunu ko ye vo tuzakatula kima kiokio mu zandu mu ntangu yafioti — kikilu, bazolanga zaya mpila ya kuvedisa stoke ya ntangu yina mbala mosi ye vana kisika kwa bima biankaka.

Ngindu ke yazingila ko kuiza, vava muntu mosi ku Boston watuba: «Bokila FREGA — yandi i ukapwa kisalu kia ngitukulu ya mpila yayi.»

Nzo za bima zavedoka mu ntangu yafioti, kansi diambu dia kiadi i vo ngonda sambanu kuna nima nsangu za zandu zatusonga bonso ntwadisi wa marke: BIC wakituka wa zole, ye bawonso batomba kudisweka dio, kadi diakala diambu dimosi kuna nkembo uvananga nsoni — kadi usonganga vo nzengolo yina babaka yakala ya mbi.

Kuna nima kwakala bima bia kusukula nitu, mingi-mingi sabuni ya kuzenga ye krema ya kuzenga; nkunga wa nimero za ndambu ya zandu mu Italia wasoba kibeni — twakala ye 28–30% ya sabuni ya

kuzenga ye 18–20% ya krema — kansi babakala ba Gillette ba Sudi ya Italia, mu mbutukulu, bakala mbala zawonso ba kwikama ye ba lulendo, ye kavena ata mosi wayambulanga nzila ya kutula kidimbu kiandi, ya kutomba kisika kiandi, bonso mama ulonganga mwana andi.

Yibambukidi lukutakanu lwa ntete ye mfumu wa zunga wampa, muntu wa P&G, wa Sicilia, wafika kaka kwa Gillette, watuba mbala mosi: «Miziki i yambote, kansi konso violon ufwete sika nkunga andi, ye ndinga yizakala ya ndambu ya zandu yisobanga.»

Banteki ba nunu bamtala ye ntima wa kilunda ye wa kudikeba, ye mono — ndinga yimosi kaka ya leke mu kimvuka — yazaya mbala mosi vo nwani ame wa mvita kalombanga mvutudulu ya mbi ko, kansi nswa wa kiau, mu kati ye ku nganda ya kisika kia mvita, ye kumosi twatunga kimfumu kiampa.

Ntangu yina i kamio za ntete zayantika kuluta mu nzila yimosi tuka ku London tii ku Calabria, sabuni ya kuzenga kaka, ye yayi ke yakala zoko ko — yakala kaka nkembo wina kuna nima wanata longo dia Gillette ye P&G. Beto twafika kaka ntete, ye kuna nima muntu wankaka wasala kimfwani.

Kansi bonso konso kima kiampa kina usalanga, kiaki mpe kiatumbula ndambu ya zandu ya sabuni ya kuzenga tii ku 44%, nimeru kina ke kiamonika ntete mu Italia ko; ye vava bawonso bayindula vo twafika, mfumu wa P&G wanzayisa: «Ubu FREGA, tufwete kumisa ndambu ya zandu ya KREMA YA KUZENGA MU TUBU,» kuna COLGATE PALMOLIVE wakala ntwadisi kibeni ye ndambu ya 70%. Kansi kavena muntu watuba ko vo diakala diakondwa nzila, kadi babakala ba ngangu ke batatamananga ko va meso ma mputa yimonikanga — bakulumuna mintu ye bavanga kisalu.

Ndombolo ya ntete yakwenda ku Boston, kuna batulomba fwanisa mpila ya 100 ml ya COLGATE, ye katula mpila zole za 75–150 ml mu bima bia Gillette.

Ubu twasakanga mu kifwani kimosi, ye ntalu zasialanga mbala zawonso za nene: kavena muntu wavana kima mu mpamba ko ye wasala nteka ya luvunu ko — ke yakala mpila ya babakala ba kimvuka ko.

Bantu ba COLGATE batula ngindu mu nteka ya sabuni zau za kusukwila, ye KREMA YA KUZENGA MU TUBU yakala nti wa kubula mielo mu zandu kuna ntwadisi ke usakanga kaka mu zandu ko — yandi i zandu kibeni.

Ke diakala diambu dia bwingi ko — kima kiafioti, kuna nteka ya bitini yakala nimeru zafioti — kansi diambu dia ntima ye nsiku wa ntima, ye mfumu wampa ke wadisweka ko nzala andi ya nene sambu na beto bole.

Mu ntendula yampamba: mu mvu mosi, mbala ya ntete mu nsamu wa kimvuka, mu marke yina kibeni, twatuka ku ndambu ya zandu ya zunga ya 22% tii ku 48%, ye bamfumu ba Colgate Palmolive ku kisika kia mfumu kia Loma batomba kutubokila mu zaya mpila ya diabulu tusala dio.

Kansi nsamu ke usukilanga vava ko: mvu makumole miaviokele tuka yatuka mu kimvuka, ye lumbu kimosi yakala mu nzo ya nkita yanene, kuna kwakala nzo ya nteka ya bavuatula, ye tantine ya nkento ame wazolanga sumba vuatula mu kufuta mu ndambu-ndambu.

Mfumu wa nzo yina ya nteka yakala mfumu wa zunga wa ntama wa Colgate Palmolive wanzaya kiambote, ye mbala zawonso ke wayambulanga ko nzila ya kutukuta nkumbu ame mu nseko ya kunsekina, kansi ke yabaka dio mu ntima ko — yakala kaka nsaka.

Wamblingula mbala mosi, ye vava tantine yamanisa mapapela ma vuatula, wambonga ku lweka ye watuba vo, mu kuvana nswa, kafwete baka kidimbu kia ntambudi wa mfutu — ye kidimbu kiame kilenda fwana.

Wampa papela, ye yasonika: ROMAN POLASKI. Kuna nima yakwenda, mu seva.

Vuatula yavanwa, ye kidimbu kiokio ke kiatalwa ko: yandi wakala kaka muntu wa Colgate, muntu yalandanga kunnunga — ke wakala nwani ame kikilu ko, kaka muntu wantalanga ye wauvulanga: «Ngeye nani kwa diabulu?»

Ye yamvutudila: «Kaka muntu wina ke wavingila ko.»

Ferdinando